

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Ústav bohemistických studií

Posudek vedoucího bakalářské práce

Jméno a příjmení autora	Olga Privezentseva
Studijní obor	ČEŠTINA PRO CIZINCE
Název bakalářské práce	Kolokace základních barev v češtině a ruštině
Vedoucí BP	PaedDr. Ilona Starý Kořánová

Obligatorní hodnocení

	vysoké	průměrné	malé	neuspokojivé
Osobní zaujetí tématem	x			
Splnění cíle a zadání BP	úplné x	z větší části	částečné	nedostatečné
Výběr literatury	bez výhrad x	vyhovující	neúplný	nedostatečný
Teoretické zpracování tématu	výborné x	průměrné	spíše nízké	neuspokojivé
Samostatnost a původnost zpracování BP	vysoká x	uspokojivá	nesamostatná	kompilát
Struktura BP	logická x	velmi dobrá	méně zdařilá	neuspokojivá
Jazyková úroveň BP	výborná	velmi dobrá x	dobrá	nedostatečná
Stylová úroveň BP	výborná	velmi dobrá x	dobrá	neodpovídající
Inspirativnost BP	vysoká x	uspokojivá	nižší	nepatrná
Formální stránka BP	výborná	velmi dobrá x	dostatečná	nevyhovující

Fakultativní hodnocení

Úroveň výzkumu a materiálů; konzultace BP	vysoká x	uspokojivá	nižší	žádná
Praktické zaměření BP	vysoké	přiměřené x	nízké	žádné

Do příslušného rámečku vepište **X**.

Dodatečné poznámky a připomínky vedoucí BP:

Řešitelka si klade za cíl provést komparativní analýzu výrazů pro základní barvy v češtině a ruštině z hlediska lexikálního a sémantického. V teoretické části se řešitelka věnuje vymezení základních pojmů z oblasti lexikologie (pojem lexikální jednotky, lemmatu a lemmatizace, kolokace a kolokability, frazému a idiomu), představuje korpusovou lingvistiku jako vědní obor a dále se zabývá popisem barev z hlediska fyzikálního, zabývá se i fyziologií barevného vidění, barevným modelem, barvami v kognitivní lingvistice, etnolingvistice a zkoumáním barev ve slovanských jazycích.

Za východisko praktické části si řešitelka zvolila výsledek výzkumu antropologa B. Berlina a lingvisty P. Kaye, kteří stanovili 11 základních barev patřících mezi sémantické univerzálie. Tyto barvy pak řešitelka podrobila korpusové analýze, resp. zkoumání bigramu „název barvy ve tvaru adjektiva – substantivum“. V Českém národním korpusu řešitelka čerpala z korpusu SYN 2015 a přihlédla též k lemmatizovaným frazémům z tohoto korpusu, které jsou obsaženy v SYN v7, v Ruském národním korpusu své hledání časově omezila na materiál z let 2010 až 2014, aby nálezy byly porovnatelné. Nalezené kolokace rozdělila do skupin podle jejich typů: 1. ustálené, pravidelné kolokace, kam patří termíny, bionyma a toponyma 2. ustálené nepravidelné, kam patří frazémy 3. neustálené kolokace. Pro lepší přehled a kontrastivní analýzu řešitelka vytvořila tabulky, které zachycují situaci v obou jazycích. Při sémantické analýze řešitelka vycházela z metodologie Krystiny Waszakové pro kontrastivní výzkum sémantiky pojmenování barev. Tato metodologie založená na teorii prototypů dělí nalezený materiál do pěti sémantických sfér: 1. svět rostlin, 2. člověk, 3. svět zvířat, 4. nebe, horizont, vesmírná tělesa, 5. neživá příroda.

Co se týče ustálených kolokací, řešitelka konstatuje, že ve frazeologii má čeština a ruština hodně společného, o čemž svědčí poměrně velké množství úplných i částečných ekvivalentů v obou jazycích. Přesto se řešitelce podařilo najít nové frazémy, které se nevyskytují ve frazeologických slovnících. Rovněž některá označení pro barvy se používají jinak, než dokládají výkladové slovníky. Tyto závěry považují za nejpodstatnější.

Celkovou kvalitu bakalářské práce poněkud snižuje formálně jazyková stránka. Řešitelka se dopouští pochybení proti české normě, je to především v oblasti kvantity vokálů (např. *kolokacemí* (s. 15), *lišit* (s. 23), *barvam*, *dopádajícího*, *vzníká* (s. 27), *okenku*, *tlačítko* (s. 36), *pomoci* *vzorce* (s.38), *název podniku* (s.48)); místy dochází ke zkomolení celého výrazu (např. *sémenatická* místo *sémantická* (s. 45), *výroběných* místo *vyrobených* (s. 46), *mjí* místo *mají* (s. 88), vyskytlo se i několik chyb z oblasti tvarosloví, např. *můžeme vidět souvislost mezi etymologií označení bílé barvy* (s. 46) a v užívání interpunkčních čárek (především v oddělování částí výpovědi čárkami, např. *Kromě toho, může vzniknout subtraktivním míšením pigmentů.*)

Závěrem je však třeba konstatovat, že rozsahem zvoleného tématu i množstvím zpracovaného materiálu bakalářská práce O. Privezentsevy více než uspokojuje požadavky na bakalářskou práci kladené. Řešitelka pracovala samostatně, při korpusovém vyhledávání si počínala velice zdatně a dospěla k novým, dosud nepublikovaným závěrům.

Z toho plyne, že požadavky na bakalářskou práci kladené byly splněny a lze ji tudíž předložit k obhajobě.

Klasifikace: Výborně

V Praze dne 19. ledna 2019

PaedDr. Ilona Starý Kořánová

